

אֵלֶּזְנֹת

הס"ד, אֵלֶּיוֹן קפ"ח

לְשִׁמְנוֹ שֶׁבֶת

פְּרֻשַׁת הַרְבַּח בְּחֻמְתֵּי

רבי חיים עוזר ופיעלותני הרי זה כפרישה מקלל ישראל, אולם אחרי שפרנסים הקהלה בקרליון נחפזו גם הם לבוא לראדיו ונשפכו תחנונים בפניו שייספים להכתרה, הרהר החפץ חיים רגע קט ואחר כך אמר: ענין גורלי כזה אי אפשר להכריע בו לבדי, צריך להמלוך בדעת גדולים, ומכיון שאנו שרויים עתה בשנת השמטה, ועוד מעט יבוא המשיח, כדברי חז"ל 'במוצאי שביעית בן דוד בא', ואליהו הנביא יבוא לפני כן לבשרנו, אין זה הגון שמישהו אחר יפסק בדבר, בידענו שתוף זמן קצר הוא בא, מוטב נחכה עליו ונשאיר עברו את ההכרעה.

רבי מאיר שהיה נוכח באותו מעמד חיד קלילות, וכאשר החפץ חיים הבחין בזאת תפסו לרבי מאיר בשרוולו, ואמר: מר מסתפק בדבר, אצלי הוא בחוקת ודאי! ('פאר הדור' ח"א עמוד פ).

אחכה לו בכל יום שיבוא

על הפסוק (ויקרא כה, מח): 'אחרי נמכר גאלה תהיה לו אחד מאחיו וגאלנו', פרש רבנו האביר יעקב זיע"א שיש כאן רמז שאין להתאש מהגאלה העתידה, ואע"פ שיתממה עם כל זאת אחכה לו בכל יום שיבוא. ואלו דבריו בספרו 'פתוחי חותם': אפשר לרמז דאלה הפסוקים רומזים על ארץ הגלות, שלא יקוצו בני ישראל בארץ הגלות ולא יתיאשו מן הגאלה חס ושלום, כי הקב"ה אמת ודבריו אמת, ולא יפר את בריתו שהבטיחם לפדותם... וזהו כונת הפסוקים 'אחרי נמכר גאלה תהיה לו', מדבר על קהל ישראל, ואומר: אף על פי שאנחנו רואה את עם ישראל נמכר בגלות, ונתארף הרבה זמן הגאלה, אל תתיאש מן הרחמים, כי סוף סוף גאלה תהיה לו. והנה 'נמכר' במלוי גימטריא (עמי קהל ישראל', לרמז דעל גלות ישראל מדבר, ומנחם אותם ומדבר על לבם... ה' ברחמי הרבים יעשה למען שמו ויקרב ביאת משיחנו בקרוב בעגלא ובזמן קריב, אמן כן יהי רצון.

(מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

קמים בתחית המתים נמצא הקבר שלהם הוא חלוט להם לעולם שהוא דירת עולם להם ואינו דירת עראי, וכאשר טען הגאון הנז"ל לפני הנסיך והודה לדבריו (הגאון רבי יוסף חיים מבגדד זצ"ל, 'עוד יוסף חי' פרשת משפטים).

הטעם שמלויים ברבית לא יקומו בעת תחית המתים

מרגלא הוי בפומיה של הרה"ק רבי חיים מאיר מויזניץ זיע"א לומר שמלויים ברבית לא יקומו בעת תחית המתים, כי הרי כל חיותם היא שהיום והלילה מתחלפים, ובעד כל יום חדש הם מקבלים רוח נוסף. ואם כן לעתיד לבוא כאשר הלילה כיום יאיר והיה אור הלבנה כאור החמה (ישעיה ל, כו) לא יהי לילות, ממילא כספם לא יביא רוחים, עקב זה יגדל צערם, לפיכך לא יקום אותם הקב"ה לתחיה כדי שלא יגרם להם צער ('מאיר החיים' ח"ד פרק לו).

מצפים לגאלה

הגאון רבי מאיר קרליץ זצ"ל נצב בראש המאבק שחרדי העיר וילנא נהלו כדי לגונן על מעמדו של הגאון רבי חיים עוזר גרוזינסקי זצ"ל נגד אותם אינשי דלא מעלי שחצבו להם בארות נשברים. גיין עמדתו הנועזת עורר עליו רבי מאיר קרליץ את קצפם של אפוטורופסי הקהלה שאלצוהו להתפטר מכהנתו כחבר ועד הרבנים. היה זה בשנת תר"ץ, קהלת קרליון פינסק המעטייה בחרה אז ברבי מאיר כממלא מקומו של גאון הדור רבי דוד פרידמן, המכנה ר' דוד קרלינר, ושגרה אליו כתב רבנות שנכתב ונתתם ביום ל' ניסן על ידי מאות יהודי העיר ובראשם רבי אברהם אלימלך פרלוב האדמו"ר מסטולין קרליון. הלך ובא רבי מאיר לראדיו כדי לשאל בעצת החפץ חיים אם יקבל עליו את המשורה או לא. בתחלה התנגד החפץ חיים לכך, על כי רחוקה הייתה קרליון מוילנא, וליהודי כרבי מאיר אסור לפרש מקלל ישראל, שכן פרישתו ממחצת

אסור רבית

את כספך לא תתן לו בנשך ובמרבית לא תתן אכלך (כה, לו).

מעשה היה בימי הגאון רבי עקיבא איגר זיע"א שמת בעיר פוזנא עשיר גדול שהיה מלוה ברבית, ולא רצו אנשי חברה קדישא לקברו עד כי יתנו יורשיו סך אלף שקל מעות קבורה. ויחר להם מאד וללכו אל הנסיך המושל שם. ויצו לקרא אליו את הרב הגאון הנזכר, שהוא היה רב ומארי דאתרא בפוזנא. ויבוא לפניו וידבר אתו קשות: מדוע אתם רוצים סך גדול כזה בעד קרקע מועט של ארבע אמות, ועוד מאחרים אין אתם לוקחים מעות קבורה אלא דבר מועט ורק מזה אתם רוצים סך גדול.

ויען הרב אליו: הנה בתלמוד שלנו איתא, שהמלוה ברבית אינו קם לתחית המתים אלא ישאר במקום קבורתו. והנה האיש הזה כל פרנסתו היה רק מרבית, ומזה היה עשיר גדול, והנה משאר אנשים כשמתים אין לוקחים מקום הקבר לחלוטין אלא לדירת עראי, יען כי כלנו מצפים לתחית המתים שתהיה בקרוב, ויתכן שזה הנקבר לא ישאר בקברו יותר משנה אחת או שנתים, כי תהיה תחית המתים, ויצא ויחיה גם הוא ויעזב את הקבר ויצא ממנו, ולכן לוקחים ממנו מעות קבורה דבר מועט כי אין זה לקנין עולם אלא רק הוא שכירות לזמן מועט. ואין אנוני יכולים להעמיס עליו שכירות של זמן מרבה, כי אין אנוני יודעים מתי תהיה תחית המתים, ואולי תהיה בתוך שנה. מה שאין כן האיש שהיה מלוה ברבית עד סוף ימיו, ברור הוא שלא יקום בתחית המתים, ונמצא החברא קדישא מוכרת לו הקרקע לחלוטין, הנה מקום הזה נחלה כל הימים והשנים, ולכן הקרקע הזאת שהיא יקרה מאד אז למכרה לחלוטין אפלו באלף שקל הוא בוול. וייטב הדבר בעיני הנסיה, ויצו שיתנו היורשים כאשר השת עליהם בלי מגרעת.

ולפי זה נמצא עצה טובה לאלו המלויים ברבית שיהיו חוזרים בתשובה להחזיר הרבית קדם שימותו שאל"כ אז שורת הדין מחיבת להעמיס עליהם סך גדול עבור קבורה, דמאחר שאין

חידון אֵלֶּזְנֹת - נושא פרסים באיזה פסוק בפרשה זו (=בהר) יש 6 מלים רצופות שמתחילות כלן באותה אות?

פתרון החידה - פרשת תצוה:

ש. מה הוא הפסוק הכי קצר בפרשתנו?
ת. וְעִשְׂיִת מִשְׁבַּצֵּת זָהָב (שמות כה, יג)

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת תצוה:

ה' יעקב ישראל אליאס מחיפה.

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו א"ה בגיליונות הבאים

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה א"ה

על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר".

את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81

או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.

בראש הדף לציון "עבור חידון לנוער".

